

**Fidesz – Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja**

**Kereszténydemokrata Néppárt
Képviselőcsoportja**

Országgyűlési Hivatala

Irómanyszáma: T/5488

Erkezett: 2008 APR 15.

**T/... számú
törvényjavaslat**

A felelős és tisztességes állami magatartásról

**Előterjesztők:
Varga Mihály
Dr. Latorcai János**

Budapest, 2008. április

2008. évi ... törvény
a felelős és tisztességes állami magatartásról

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy az állam megbízható partnere legyen az embereknek és a vállalkozásoknak, valamint a külföldi befektetőknek és hitelezőknek, az alábbi törvényt alkotja:

1. §

(1) Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § (1) A költségvetési év költségvetési bevételeinek és költségvetési kiadásainak különbsége a tervezett, illetve tényleges költségvetési többlet vagy hiány.

(2) A költségvetési kiadások között kell elszámolni a nyújtott hiteleket - a 18/B. § (1) bekezdés d) és zs) pontjában meghatározott megelőlegezési és likviditási hitelek kivételével -, illetve bevételként azok visszatérülését.

(3) A költségvetési egyenleget érintő tételként kell elszámolni a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 65. §-a alapján a Magyar Nemzeti Bank és a központi költségvetés közötti elszámolásokból a Magyar Nemzeti Bank nem árfolyamváltozásból származó eredményének (ideértve az eredménytartalékot is) tulajdonítható részt előjelre való tekintet nélkül.

(4) Az államháztartás alrendszerei költségvetési egyenlegének (többletének vagy hiányának) összefüggését és kapcsolatát ki kell mutatni az Európai Unió Túlzott Hiány Eljárása keretében előírt és jelentendő mutatóval: a kormányzati szektor hiányával (maastrichti deficitmutató).

(5) A költségvetési kiadások között kell elszámolni az Európai Unió közös költségvetéséhez való, a közösségi jogszabályok alapján meghatározott hozzájárulásokat, és bevételként a vámok, valamint a cukor- és izoglükózilleték beszedési költségének közösségi jogszabály szerinti megtérítését, valamint az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló nemzetközi szerződésből eredő egyösszegű pénzforgalmi visszatérítést.”

(2) Az Áht. a következő 47/A. §-sal egészül ki:

„47/A. § A Kormány előrejelzést készít az Országgyűlés részére a főbb makrogazdasági mutatószámokról a 118/B. § szerinti tartalommal, valamint közzéteszi a központi költségvetési szervek lejárt tartozásainak alakulását a 118/C. § szerint.”

(3) Az Áht. 98. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„98. § (1) A költségvetési szerv feladatainak ellátását (végrehajtását) szolgáló, a kiadási előirányzatokat terhelő fizetési vagy más teljesítési kötelezettség vállalása (a továbbiakban: kötelezettségvállalás) vagy ilyen követelés (bevételi előirányzat teljesítése érdekében történő) előírása - törvényben meghatározott kivétellel - a költségvetési szerv vezetőjének vagy az általa megbízott személynek a hatáskörébe tartozik.”

(2) A kötelezettségvállalás - a törvényben meghatározott kivétellel - a gazdasági vezetőnek vagy az általa kijelölt személynek az ellenjegyzése után, és csak írásban történhet. A kötelezettségvállalásnak előirányzat-felhasználási terven kell alapulnia.

(3) A kötelezettségvállalás alapján teljesítendő pénzfizetési kötelezettségének a költségvetési szerv legkésőbb a másik fél teljesítésről (részteljesítésről) kiállított számlájának befogadását követő harminc napon belül köteles eleget tenni.

(4) A kötelezettségvállalás előtt meg kell győződni arról, hogy a jóváhagyott költségvetés fel nem használt és le nem kötött kiadási előirányzata biztosítja-e a fedezetet. Amennyiben a kincstári körhöz tartozó költségvetési szerv, alap által elismert, az esedékességet követő 60 napon túli tartozásállománya eléri a Kormány rendeletében meghatározott mértéket, az e rendeletben meghatározott módon és feltételekkel - a (4) bekezdésben foglalt eltéréssel - az államháztartásért felelős miniszter kincstári biztost jelöl ki a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének egyetértésével.

(5) A Kormány irányítási és felügyeleti hatáskörébe nem tartozó, kincstári körbeli szervek, testületek költségvetési szervei esetében a kincstári biztost a Kormány kezdeményezésére az Országgyűlés jelöli ki.

(6) A tartozásállomány, vagy a kincstári biztos kijelölésekor indokként megjelölt helyzet fennállásáig az ellenjegyzés általános szabályain túlmenően csak a kincstári biztos ellenjegyzésével együtt vállalható további kötelezettség, illetve teljesíthető kifizetés.

(7) Amennyiben a helyi önkormányzat költségvetési szerve által elismert tartozásállomány eléri az önkormányzat rendeletében meghatározott mértéket és időtartamot, a képviselő-testület a költségvetési szervnél - az egészségbiztosítási szerv által finanszírozott intézmény esetén az egészségbiztosítási szerv kérésére, illetve az egészségbiztosítási szerv véleményének előzetes kikérésével - az (5) bekezdésben foglalt hatáskörrel rendelkező önkormányzati biztost jelöl ki. Az önkormányzati biztos kijelölésének feltételeit - ideértve a tartozásállomány irányadó mértékét és időtartamát -, a gazdálkodási önállóságában korlátozott költségvetési szerv működésének szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.

(8) A költségvetési szerv köteles a közbeszerzés megvalósításával összehangoltan biztosítani a szükséges költségvetési és saját forrásai rendelkezésre állását.

(9) A költségvetési szerv vezetője az általános szabályok érvényesítése mellett határozza meg a kiadások, a bevételek kincstári bonyolításához, előzetes ellenőrzéséhez (szakmai igazolás, érvényesítés) kapcsolódó intézményi munkarendet, az előirányzatok terhére, illetve javára történő utalványozásra és ellenőrzésre felhatalmazott személyeket.”

(4) Az Áht. a következő 118/B. és 118/C. §-sal egészül ki:

„118/B. § (1) A Kormány minden hónap 15-éig előrejelzést készít az Országgyűlés részére a következő hónap, illetve a vonatkozó költségvetési év várható, alábbi főbb makrogazdasági mutatószámairól és ezeket külön jogszabályban meghatározott módon is nyilvánosságra hozza:

1. bruttó hazai termék (GDP);

2. GDP belföldi felhasználása;

ebből

a) Háztartások fogyasztása;

b) Bruttó állóeszköz-felhalmozás;

3. Export volumene;
4. Import volumene;
5. Egy keresőre jutó reálbér;
6. Foglalkoztatottak száma;
7. Fogyasztói árszínvonal alakulása;
8. Folyó fizetési mérleg hiánya;
9. Külső finanszírozási igény;
10. Központi költségvetés havi pénzforgalmi jelentése fejezetenként;
11. Elkülönített állami pénzalapok havi pénzforgalmi jelentése alaponként;
12. Társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak havi pénzforgalmi jelentése alaponként.

(2) A Kormány negyedévente előrejelzést készít az Országgyűlés részére a vonatkozó költségvetési évről a 8. § (4) bekezdésében meghatározott, ún. maastrichti deficitmutató szerinti hiányáról és ezt külön jogszabályban meghatározott módon is nyilvánosságra hozza.

118/C. § A Kormány havonta közlésezi a központi költségvetési szervek lejárt tartozásainak alakulását. E kimutatást negyedévente fejezetenkénti, illetve alaponkénti bontásban kell elkészíteni.”

2. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 177/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Visszaélés közérdekű adattal

177/B. § (1) Aki a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvényi rendelkezések megszegésével

- a) tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget,
 - b) közérdekű adatot hozzáférhetetlenné tesz vagy meghamisít,
 - c) hamis vagy hamisított közérdekű adatot hozzáférhetővé vagy közzé tesz,
- vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

- a) jogtalan haszonszerzés végett,
- b) az államháztartásról szóló törvényben vagy a felhatalmazásán alapuló jogszabályban előírt közérdekű adatra követik el.”

3. §

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19. § -ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„19. § (1) Az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: szerv) a feladatkörébe tartozó ügyekben - így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, a makrogazdasági mutatószámokra, az állami és önkormányzati vagyron kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és - személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.”

4. §

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: áfa-törvény) 55. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„55. § (1) Az adófizetési kötelezettséget annak a ténynek a bekövetkezése keletkezteti, amellyel az adóztatandó ügylet tényállásszerűen megvalósul (a továbbiakban: teljesítés).

(2) Az (1) bekezdéshez fűződő joghatás beáll abban az esetben is, ha teljesítés hiánya ellenére számlakibocsátás történik. A joghatás a számlán a termék értékesítőjeként, szolgáltatás nyújtójaként szereplő személyre, szervezetre áll be, kivéve, ha kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a számlakibocsátás ellenére teljesítés nem történt, vagy ha teljesítés történt ugyan, de azt más teljesítette.

(3) Ha a teljesítés az államháztartás alrendszeréhez tartozó költségvetési szerv számára történik, teljesítési időpontnak az ellenérték átvételének (jóváírásának) napját kell tekinteni.”

5. §

(1) Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 92. § (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) Az ellenőrzésre előírt határidőt a (7) bekezdésben foglalt kivétellel, az ellenőrzést végző adóhatóság indokolt kérelmére a felettes szerv egyszer, legfeljebb 90 napig terjedő időtartammal meghosszabbíthatja. A másodfokú adóhatóság felettes szerve az ellenőrzési határidőt rendkívüli körülmények által indokolt esetben egyszer további 90 napig terjedő időtartammal meghosszabbíthatja. Az állami adóhatóság vezetőjének, a vámhatóság vezetőjének indokolt kérelmére az adópolitikáért felelős miniszter az ellenőrzési határidőt egyszer, további 120 nappal meghosszabbíthatja.”

(2) Az Art. 92. § (6) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(6) A költségvetési támogatás, a visszaigényelt általános forgalmi adó, valamint a visszatérítendő jövedelemadó és járulék kiutalását megelőző ellenőrzést a 37. § (4) bekezdésben meghatározott, a kiutalásra nyitva álló határidőn belül kell lefolytatni.”

(3) Az Art. 92. §-a a következő új (7) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi (7)-(10) bekezdés jelölése (8)-(11) bekezdésre változik:

„(7) A visszaigényelt általános forgalmi adó kiutalását megelőző ellenőrzés (6) bekezdésben szabályozott határidejét, az ellenőrzést végző adóhatóság indokolt kérelmére a felettes szerv legfeljebb egyszer, 30 napig terjedő időtartammal hosszabbíthatja meg.”

6. §

(1) E törvény a kihirdetését követő hónap 15. napján lép hatályba.

(2) E törvény 5. §-a szerinti folyamatban lévő ellenőrzéseket, amennyiben azok meghosszabbítására már sor került, e törvény hatálybalépését követő 30 napon belül le kell zárni.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

Magyarország hosszútávú érdekei azt kívánják, hogy hazánkban is érvényesüljenek a fiskális fegyelem alapvető szempontjai, úgy mint a kiegyensúlyozott gazdálkodás, a hiteles adatközlés, a felelős állami magatartás. A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség törvényjavaslata segítséget nyújt ahhoz, hogy az állam ismét megbízható partnerévé váljon a vállalkozásoknak és az embereknek, valamint a külföldi befektetőknek és hitelezőknek.

A mindenkori Kormányok alapvető feladata és egyben elemi kötelessége, hogy vállaljanak felelősséget az Országgyűlés által hozott jogszabályokért, és ők maguk is betartsák a törvényeket. Ennek hiánya, illetve elmaradása komoly hitelvesztést okoz az országnak, amely jelentős költségvetési kihatással jár. Magyarországon az uniós csatlakozást követően több alkalommal is előfordult, hogy a Kormány „trükközések” segítségével próbált a romló költségvetési helyzeten javítani, pillanatnyi előnyökre szert tenni. A rövidtávú gondolkodásból adódó hitelvesztés miatt, Magyarország a régió környező országaihoz képest jelentős, évente több mint 200 milliárd forint feletti kamatfelárat kénytelen fizetni az általa kibocsátott állampapírok után.

Különösképpen a közelmúltból származó negatív tapasztalatok okán a törvényjavaslat tartalmazza azt is, hogy a Kormány időben hozza nyilvánosságra a közérdeklődésre számot tartó államháztartási adatokat. Ez elengedhetetlenül fontos feltétele annak, hogy a Kormány a

nemzetközi közvélemény – befektetők és hitelezők – számára is egyértelművé tegye: megbízható partner. A Kormány ezen üzenete jelentős mértékben hozzájárulhat a már említett magas kamatfelár mérséklődéséhez.

Mindezeket figyelembe véve fogalmazza meg a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség a költségvetési fegyelmet erősítő javaslatait:

- az állam a befogadott számlákat 30 napon belül fizesse ki;
- a kormány állítsa vissza maastrichti deficitmutató közlési kötelezettségét;
- készítsen havonta előrejelzést a főbb makrogazdasági számokról;
- hozza nyilvánosságra a közszférában havonta, illetve fejezeti részletezésben negyedévente a tartozásokat;
- a költségvetési és a makrogazdasági mutatók manipulálása legyen minősített bűncselekmény;
- a vállalkozóknak csak abban az esetben kelljen fizetniük általános forgalmi adót a közszférából származó bevételeik után, ha munkájuk után járó ellenértéket már megkapták;
- az adóhatóság maximum két és fél hónapon belül (az 500 ezer forintos összeghatár alatt maradván két hónapon belül) köteles legyen kiutalni a visszaigényelt általános forgalmi adót.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

Az Országgyűlés és az emberek megfelelő és hiteles tájékoztatása, a költségvetési manipulációk, csúsztatások megelőzése érdekében a Javaslat előírja, hogy a Kormány havonta a főbb makrogazdasági mutatókról, negyedévente pedig a maastrichti deficitmutató szerinti költségvetési hiányról készítsen előrejelzést. Ennek érdekében a Javaslat visszaállítja a Kormány maastrichti deficitmutató közlési kötelezettségét is. A Javaslat törvényi szintre kívánja továbbá emelni a költségvetési szervek lejárt tartozásainak nyilvánosságra hozatali kötelezettségét.

A költségvetési szervek pénzfizetési kötelezettségeinek késedelmes teljesítése révén sokszor maga az állam okozza a vállalkozások csődjét. A Javaslat 30 napos határidővel kötelezi a költségvetési szerveket, hogy a kötelezettségvállalásuk alapján teljesítendő pénzfizetésnek a teljesítésről kiállított számla befogadását követően tegyenek eleget.

A 2. §-hoz

A Javaslat az Áht.-ban felsorolt adatközlési kötelezettségek megszegéséért büntetőjogi szankciót helyez kilátásba, a közérdekű adattal történő visszaélés minősített eseteként.

A 3. §-hoz

A Javaslát az adatvédelmi törvényben is külön kiemeli a makrogazdasági mutatószámok közérdekű jellegét.

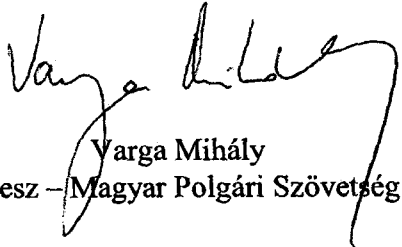
A 4. §-hoz

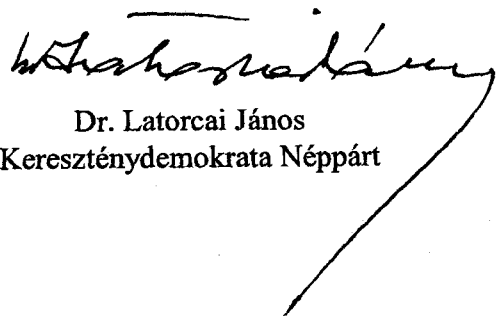
A Javaslát a költségvetési szervekkel szerződő vállalkozások működőképességének megőrzése érdekében az áfa-fizetési kötelezettség keletkezésének időpontját, nem a vállalkozó teljesítéséhez, hanem az ellenértéknek a költségvetési szerv által történő megfizetéséhez köti.

Az 5. §-hoz

Az Art. javasolt módosítása azt a célt szolgálja, hogy az adóhatóság maximum két és fél hónapon belül (az 500 ezer forintos összeghatár alatt maradván két hónapon belül) köteles legyen kiutalni a visszaigényelt általános forgalmi adót, abban az esetben is, ha az elrendelt vizsgálat ennél hosszabb időt vesz igénybe.

Budapest, 2008. április 15.

Varga Mihály
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Dr. Latorcai János
Kereszténydemokrata Néppárt

ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ

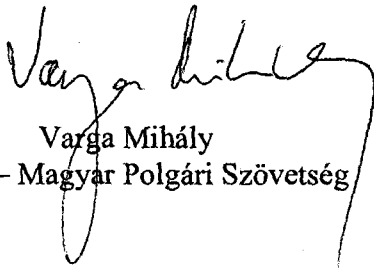
Dr. Szili Katalin,
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

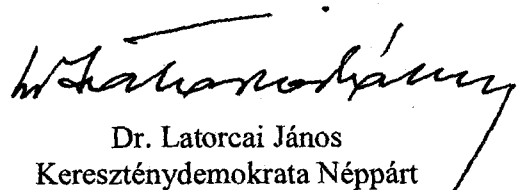
Tisztelt Elnök Asszony!

Az Országgyűlés Hárszabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY. határozat 85. §-a alapján, „*A felelős és tisztességes állami magatartásról*” címen a következő törvényjavaslatot kívánjuk benyújtani.

Budapest, 2008. április 15.

Varga Mihály
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Dr. Latorcai János
Kereszténydemokrata Néppárt